

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta	BcA. Viola Hubáčková
Studijní program	Multimédiá a design
Specializace	Reklamní fotografie
Forma studia	prezenční
Akademický rok	2024/25
Název diplomové práce	Deník jako východisko a fotografická nevyhnutelnost Moratorium
Oponent diplomové práce	MgA. Štěpánka Stein

Oponentský posudek na textovou část diplomové práce Violy Hubáčkové s názvem Deník jako východisko a fotografická nevyhnutelnost

Teoretická diplomová práce Violy Hubáčkové s názvem „Deník jako východisko a fotografická nevyhnutelnost“ se zaměřuje na mapování fenoménu osobního deníku, který autorka zkoumá skrze příklady vybraných fotografů, výtvarníků a literátů. Práce se pohybuje na pomezí teoretické reflexe a osobního hledání. Jak sama autorka říká, nejde pouze o odborné zkoumání vizuálního deníku, ale také o její vlastní cestu porozumění – výběr autorů, kteří ji oslovují nejen vizuálním jazykem, ale i způsobem tvorby, motivací a přemýšlením. Skrze tuto reflexi hledá i validaci pro vznik své vlastní fotografické práce, která se rodí přirozeně, intuitivně.

V úvodní části se práce věnuje historickému vývoji deníku jako žánru. Hubáčková začíná u raných příkladů introspektivního psaní, například u *Hovorů o sobě* Marka Aurelia, pokračuje přes *texty* Jeana-Jacquesa Rousseaua až k modernějším případům jako jsou deníky Virginie Woolf, jejichž význam přesahuje literární pole – stávají se kulturními i historickými artefakty. Pozornost je věnována i deníkům Fridy Kahlo, které v sobě kombinují literární, výtvarný a emocionálně existenciální rozměr. Autorka zdůrazňuje, že deníky představují specifický pohled na dějiny a kulturu – subjektivní, emocionální a často protikladný vůči oficiálním narativům. Nejde o objektivní záznam skutečnosti, ale o zrcadlo vnitřního světa.

V části věnované fotografii se autorka zaměřuje na vizuální deník jako svébytnou formu vyjádření. V této souvislosti analyzuje například sebrané deníky fotografa Josefa Koudelky, jehož práce je tradičně spojována s dokumentací vnějšího světa, avšak právě v deníkové formě se odhaluje jeho vnitřní krajina, introspektivní dimenze. Dále zkoumá tvorbu Jacquesa Henriho Lartigua, Vivian Maier – fotografky, jejíž dílo bylo objeveno až po její smrti – a významné americké autorky Nan Goldin, která skrze fotografii zaznamenává osobní a často syrové momenty ze života.

Hubáčková ale nezůstává pouze u evropských a amerických tvůrců. Zajímá se i o japonskou fotografii, velmi ovlivněnou hnutím Provoke. Zde zmiňuje mladou fotografku Hiromix jako příklad ženské autorské přítomnosti v oblasti deníkové fotografie v Japonsku, která výrazně rozšířila spektrum vizuálních narativů a přinesla nový pohled na intimní každodennost.

V českém kontextu se autorka věnuje práci Libuše Jarcovjákové, která v 70. a 80. letech vytvářela své zásadní deníkové fotografické cykly zachycující život v undergroundu, vztahy, tělesnost a identitu. Dále rozebírá tvorbu Marie Tomanové, zejména v období po jejím

návratu ze Spojených států. Tomanová zachycuje generační výpověď o ztrátě, hledání a znovunalézání domova i identity.

Ačkoliv se může zdát, že výběr autorů je postaven spíše na subjektivní intuici autorky než na systematickém výběru dle jednotné metodologie, práce díky této osobní linii drží nit a vytváří vnitřní soudržnost. Každému z autorů věnuje Hubáčková důkladnou pozornost a snaží se čtenáři přiblížit jejich způsob myšlení, motivace a kontext tvorby.

V závěru práce se Hubáčková věnuje tématu vizuálního deníku v kontextu současné digitální éry. Tuto formu popisuje jako efektivní, automatizovanou a zároveň znepokojivě odosobněnou. S digitálními nástroji se sice zjednodušila dokumentace každodennosti, zároveň však hrozí, že zmizí hlubší záměr a emoční investice autora. Autorka reflektuje vlastní potřebu tvořit deník a snaží se pochopit, proč někteří fotografové mají neodbytnou touhu dokumentovat sebe i své okolí touto formou.

Hodnocení a doporučení:

Z hlediska formálního i obsahového lze říci, že práce naplňuje všechna základní kritéria kvalitní diplomové práce:

- Téma je dobře zvolené, současné a zároveň má potenciál nadčasového přesahu.
- Práce je podložena kvalitní rešerší a relevantními zdroji.
- Analýzy autorů i teoretická východiska jsou přesvědčivě zpracované.
- Jazyková úroveň textu je velmi dobrá, styl je čitelný, přehledný a čtenářsky přívětivý.

Přesto bych si dovolila zmínit několik drobných připomínek:

- Výběr autorů je značně intuitivní a místy působí jako konstrukce vedená osobní sympatií spíše než jasně definovaným výzkumným rámcem.
- V práci by bylo přínosné uvést konkrétní výstavy, na kterých byly deníkové práce jednotlivých autorů prezentovány, včetně jmen kurátorů nebo editorů. Například u Josefa Koudelky se nabízí zmínit Tomáše Pospěcha, který měl zásadní podíl na editaci jeho publikace, a u Libuše Jarcovjákové pak Lucii Fišerovou, která se výrazně podílela na výběru deníkových témat pro její výstavy.

Celkově se však jedná o velmi zdařilou práci, která nabízí nejen teoretické ukotvení, ale i osobní rozměr a hlubší vhled do tématu. Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím známkou **A**.

Oponentský posudek na praktický tvůrčí výstup diplomové práce Violy Hubáčkové s názvem *Moratorium*

Hlavním tématem bakalářské diplomové práce Violy Hubáčkové s názvem *Moratorium* je, stejně jako v její teoretické práci, koncept osobního vizuálního deníku, který se opírá o teorie identity z vývojové psychologie. Název práce vychází z teorie Erika Eriksona, který popisuje psychosociální moratorium jako přechodné období, během něhož jedinec aktivně hledá vlastní identitu. Jedná se o fázi introspekce a zkoumání různých možností, kdy je jedinci dovoleno experimentovat s různými rolemi.

Viola Hubáčková si zvolila téma, jež je v současné době velmi aktuální, stejně jako tomu bylo v minulosti. Je proto zajímavé, co nového, originálního a neotřelého autorka do této oblasti přináší.

Celá koncepce práce *Moratorium* stojí na dvou hlavních pilířích – knižní publikaci a výstavní instalaci, které spolu vzájemně komunikují a doplňují se.

V rámci publikace se autorka věnuje vlastnímu archivu fotografií, který vytváří po dobu tří let. Sama uvádí, že během školního studia musela často pracovat na zadání s jasně danými hranicemi, zatímco v této práci si dovoluje větší volnost. Viola Hubáčková pracuje převážně s analogovým filmem, který jí vyhovuje více než digitální technika, protože jí umožňuje plně se soustředit na celý proces a zároveň do tvorby vstupuje prvek náhody.

Většina fotografií je černobílá a v některých fotografiích používá jemně saturovanou barevnost, která spolu s rafinovaným uspořádáním obrazů vytváří zajímavý editorický klíč. Portréty se střídají s krajinami a výseky různých prostředí – od osvětleného prádla nasvíceného snapshotovým bleskem, přes obří černobílou diskokouli, až po detaily závěsů či fotografie líbajících se dvojic. Ústřední postavou všech fotografií je samotná autorka. V publikaci jsou některé detaily fotografií zvětšeny do monumentálních rozměrů a umístěny vedle fotografií celků; uprostřed knihy je pak umístěn portrét autorčiných očí, který působí velmi silně a intimně.

Na otázku, komu je kniha určena, autorka odpovídá, že ji tvořila především pro sebe, ale také pro lidi, kteří se nacházejí v podobných životních etapách a situacích.

Důležitým aspektem její práce je schopnost kombinovat dokumentární přesnost s poetickou i kritickou výpovědí, čímž vytváří silné a často provokativní vizuální obrazy. Její rukopis je nezaměnitelný – jako blesk, který na vteřinu nemilosrdně osvíti skutečnost. Fotografie zachycují plachost i rebelství, představují stopy nedokonalosti a soužití kontrastů.

Zajímavým experimentem je také použití oboustranného papíru s rozdílnou strukturou – na jedné straně lesklý a na druhé matný, což přidává publikaci další rozměr vizuální a hmatové zkušenosti.

Publikace je velmi citlivě zpracovaná a představuje silnou vizuální výpověď, za kterou by se nemusel stydět žádný fotograf zabývající se osobními deníky. Je to přesvědčivá a nadčasová práce, která je doplněna osobními texty a úryvky z autorčiných deníků, což ještě více umocňuje její intimitu a autentičnost.

Druhá část diplomové práce se věnuje výstavní instalaci, kterou autorka pojímá jako velký obraz složený z detailů vlastního autoportrétu. Uprostřed instalace však chybí část, kterou nahrazuje časosběrné video doplněné hudbou a vlastním hlasem autorky. Předpokládám, že tato instalace bude stejně působivá a emocionálně silná jako její kniha.

V závěru bych ráda vyjádřila podporu této práci. Jedná se o velmi citlivé, ale zároveň sebevědomé dílo mladé autorky, které přináší autentický pohled na téma identity a osobního růstu. Věřím, že se s prací Violy Hubáčkové setkáme i v budoucnu a těším se na její další projekty.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou A.

Závěrečné hodnocení diplomové práce*A - výborně.....

V(e)Praze..... dne8.6.2025.....

.....
podpis oponenta diplomové práce

* Pro hodnocení použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------